

MUZEUM UNIWERSYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

Podstawy działania

Podstawę działania Muzeum stanowi Zarządzenie Rektora w sprawie utworzenia Muzeum Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 7 kwietnia 2016 r., które zawiera Statut Muzeum.

Sprawy lokalowe

Pomieszczenia przeznaczone na Muzeum UAM znajdują się w przyziemiu Collegium Iuridicum i obejmują pok. 015 i 016. Przyznane na początku roku dodatkowe pomieszczenie magazynowe w piwnicy, z uwagi najpierw na unieważniony przetarg, później ustalony harmonogram prac, remontu nie rozpoczęto przed końcem 2017 r. Plan zakłada przekazanie na potrzeby Muzeum, zgodnie z opracowaną koncepcją, całego przyziemia. Pozostające w dyspozycji Muzeum dwa pomieszczenia umożliwiają przygotowanie jakiegokolwiek ekspozycji.

Sprawy personalne

Pełnomocnikiem Rektora ds. Muzeum i p.o. dyrektora Muzeum jest prof. UAM dr hab. Andrzej Gulczyński zatrudniony na Wydziale Prawa i Administracji. Jedynym etatowym pracownikiem jest mgr inż. Anna Wojtera zatrudniona od 18 kwietnia 2016 r. na stanowisku starszego technika. Pani mgr inż. A. Wojtera ukończyła w 2017 r. podyplomowe studia w zakresie muzealnictwa na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Z uwagi na trudności finansowe uczelni nie udało się zrealizować zapowiadanego wcześniej zatrudnienia kolejnej osoby, choć przeprowadzono już postępowanie rekrutacyjne.

Istotnym elementem osobowym jest zespół przedstawicieli jednostek uniwersyteckich, którzy przygotowują materiały do przyszłej ekspozycji oraz Rada Muzealna.

Sprawy majątkowe

W roku 2017 został przyznany limit finansowy na wydatki rzeczowe w wysokości 85 000 zł. Ze środków tych zakupiono przede wszystkim wyposażenie biurowe i szafy muzealne oraz podstawowe sprzęty niezbędne do pracy w Muzeum, tzn. aparat fotograficzny z funkcją nagrywania, statyw, dyktafon, dodatkowy komputer, dyski zewnętrzne, karty pamięci. Zakupiono również dodatkowe stelaże do wystaw czasowych. Inne koszty to organizacja dwóch wystaw czasowych (projekt graficzny, wydruki plansz), transport, druk materiałów, delegacje oraz zakup artykułów biurowych.

Działalność

Sprawozdanie z aktywności Muzeum zgodnie z wstępną koncepcją działań podzielić można na trzy zakresy.

Działania koncepcyjne

Zmiana ulokowania Muzeum nie przyspieszyła prac nad koncepcją ekspozycji. W dalszym ciągu konieczne jest skonkretyzowanie idei wykorzystania Collegium Iuridicum, przynajmniej jego wydzielonej części, czyli przyziemia. Dopiero po takiej decyzji możliwa będzie modyfikacja założeń ideowych Muzeum. Bez wskazania konkretnej przestrzeni i terminów jej przekazania, a nie tylko zapowiedzi przeznaczenia w przyszłości całości przyziemia, nie ma możliwości jakiegokolwiek planowania. Ogólna idea Muzeum zaakceptowana przez Radę Muzealną może być zamieniona w scenariusz dopiero po wskazaniu przestrzeni. To z kolei powiązane być musi z decyzją o koncepcji działania Muzeum po jego otwarciu w dniu 7 maja 2019 r.

Próba podpowiedzi w zakresie aranżacji przestrzeni były prace studentów historii sztuki przygotowane w ramach zajęć prowadzonych przez prof. Piotra Kordubę. Studenci lokowali swe wizje w pomieszczeniach, które nie są w dyspozycji Muzeum, nie wiadomo też, czy zostaną przekazane Muzeum w pierwszym etapie.

Założenia koncepcyjne zostały przedstawione również przez prof. A. Gulczyńskiego na konferencji muzeów uniwersyteckich w Krakowie. Umożliwiło to dyskusję nad założeniami i drogami dochodzenia do powstania ekspozycji.

Działania praktyczne

W 2017 r. zorganizowano dwie wystawy czasowe. Pierwsza z nich nosiła tytuł „W Collegium Maius. Od Kolonizatorów do Polonistów”. Powstała z wykorzystaniem zbiorów Muzeum oraz po przeprowadzeniu kwerend i wykorzystaniem zbiorów innych instytucji oraz zbiorów prywatnych. Wystawa została otwarta przez JM Rektora prof. Andrzeja Lesickiego w czasie Nocy Muzeów (20 maja 2017 r.), z której to okazji przygotowano wielogodzinny program zwiedzania Collegium Maius. Odbyły się trzy spacer-y tematyczne: z historykiem sztuki (prof. Piotr Korduba), medyczny z wizytą u Rektora Uniwersytetu Medycznego (mgr Ewa Sumelka i prof. Michał Musielak, prorektor UM), filologiczny (dr Patryk Borowiak). O uniwersytecie wrastającym w miasto i znaczeniu Collegium Maius mówił prof. Andrzej Gulczyński, a o przystosowaniu gmachu dla obecnych jego gospodarzy – prof. Krzysztof Trybuś (Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej). W kilku wykładach o dawnych lokatorach opowiedzieli prof. Magdalena Jaroszewska (Wydział Matematyki i Informatyki), prof. Kazimierz Ziemnicki (Wydział Biologii), prof. Andrzej Kostrzewski (Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych). O utrwalaniu Collegium Maius na widokówkach mówił natomiast mgr Jakub Skutecki (Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu). Ponadto można było podzielić się swoimi wspomnieniami przed kamerą. W akcję zaangażowani byli również pracownicy i studenci z Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej oraz Wydziału Historycznego pod kierunkiem prof. Izabeli Skórzyńskiej.

Druga wystawa w założeniu miała ukazywać działalność wszystkich chórów naszego uniwersytetu, jednak nie udało się przekonać Chóru Akademickiego do aktywnej współpracy i udostępnienia zbiorów. Z tego powodu powstała konieczność skupienia

się na Chórze Kameralnym. Wystawa nosiła tytuł „Rozśpiewany Uniwersytet. Chór Kameralny UAM 1992-2017” i ukazywała przede wszystkim różne sfery działalności Chóru Kameralnego. Przygotowując wystawę, przeprowadzono kwerendę w Archiwum UAM, dzięki czemu możliwe było ukazanie przedwojennego życia chóralnego na Uniwersytecie. Wystawa prezentowana była podczas koncertu jubileuszowego w westybulu Auli UAM, a następnie w holu Collegium Minus.

We współpracy z Poznańskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk zorganizowano na terenie Uniwersytetu dwie wystawy. Pierwszą z nich była wystawa „PTPN. Od Mielżyńskiego do Uniwersytetu” ukazująca jeden z elementów dziedzictwa PTPN, a mianowicie początki muzealnictwa w Poznaniu. Tematem wystawy była kolekcja Seweryna Mielżyńskiego przekazana Towarzystwu, które w XIX wieku stanowiło namiastkę uniwersytetu. Wystawa została zorganizowana w Collegium Maius w grudniu 2017 r. Druga wystawa czasowa „Mocą prawa... nie krwawym orężem” poświęcona Polskiemu Sejmowi Dzielnicowemu z 1918 r. (jego uczestnikami były także osoby związane z powstającym wówczas Uniwersytetem). Plansze zostały wystawione w westybulu Auli UAM w czasie koncertu zorganizowanego przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego z okazji rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego. Wystawa przeniesiona została następnie do holu Collegium Minus.

Utrzymywano stały kontakt z przedstawicielami jednostek uniwersyteckich, którzy – z różnym zaangażowaniem – przekazują do Muzeum materiały lub informacje o nich. Zorganizowano trzy spotkania całego zespołu w celu omówienia planów i trudności w pozyskiwaniu materiałów i informacji. Pierwsze spotkanie odbyło się w dniu 4 kwietnia, drugie natomiast 30 maja w Collegium Iuridicum. Kolejne spotkanie odbyło się w PTPN 6 grudnia 2017 r., gdzie omawiano strategię dalszych działań w oparciu o możliwości przestrzenne Muzeum. To spotkanie miało na celu przypomnienie początków wielkopolskiego muzealnictwa oraz roli Towarzystwa w utworzeniu Uniwersytetu.

Organizowano także spotkania z emerytowanymi profesorami Uniwersytetu, podczas których nagrano ich wspomnienia. W 2017 roku zarejestrowano m.in. wypowiedzi prof. Andrzeja Malinowskiego (Wydział Biologii), prof. Tadeusza Hilczera (Wydział Fizyki), prof. Aleksandry Kosickiej-Pajewskiej (Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej) oraz prof. Janusza Piontka (Wydział Biologii).

Cały czas trwa przyjmowanie i wpisywanie do inwentarza pamiątek z Wydziałów: Historycznego, Biologii, Matematyki i Informatyki, Chemii, a także od osób indywidualnych. Opracowano ponadto wzory umów niezbędnych do przyjmowania nowych obiektów przez Muzeum, a mianowicie umowę darowizny, depozytu, użyczenia oraz wzór protokołów do tych umów.

Przeprowadzono dalsze kwerendy w kilku instytucjach (Archiwum PAN, Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, TVP Poznań, Radio Merkury, Muzeum Narodowe w Poznaniu, Biblioteka Raczyńskich, Biblioteka w Kórniku, Miejski Konserwator Zabytków).

Działania promocyjne prowadzone są przede wszystkim przez osobiste kontakty i za pośrednictwem portalu Facebook. Wspomnieć należy wywiad prof. A. Gulczyńskiego dla Radia Merkury (w styczniu 2017 r.) oraz informacje o działaniach Muzeum na łamach „Życia Uniwersyteckiego” (nr 6, czerwiec 2017) i miesięcznika „IKS” (listopad 2017).

Formą promocji był też udział w konferencji Muzeów Uczelnianych w Krakowie (22-24 listopada 2017 r.), gdzie przez p.o. Dyrektora Muzeum UAM została zaprezentowana koncepcja Muzeum UAM.

Opracowano ponadto 10 wybranych eksponatów do zaprezentowania na stronie internetowej oraz w katalogu przygotowywanym przez Stowarzyszenie Muzea Uczelniane.

Rada Muzealna

W dniu 10 lutego 2017 r. odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Muzealnej, w którym uczestniczył JM Rektor prof. Andrzej Lesicki. Rada działa pod przewodnictwem prorektora prof. Tadeusza Wallasa. W jej skład wchodzi: dr Monika Herkt-Rynarzewska, dr Magdalena Mrugalska-Banaszak, prof. UAM dr hab. Izabela Skórzyńska, prof. UAM dr hab. Jacek Guliński, prof. UAM dr hab. Piotr Korduba i prof. UAM dr hab. Andrzej Gulczyński. W roku sprawozdawczym Rada spotkała się jeszcze na dwóch posiedzeniach: 5 lipca 2017 r. i 7 września 2017 r. Trzecie posiedzenie miało nieformalny charakter, poświęcone było zapoznaniu się z koncepcjami przygotowanymi przez studentów historii sztuki.

Sprawozdanie sporządził:

Prof. UAM dr hab. Andrzej Gulczyński

Pełnomocnik ds. Muzeum Uniwersyteckiego